

MICHAŁ WOJCIECHOWSKI

WPŁYWY
GRECKIE
W BIBLI

WYDAWNICTWO WAM
KSIĘŻA JEZUICI
2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
1. Problematyka przenikania kultury greckiej do świata biblijnego	9
2. Stan badań	18
3. I Jerozolima, i Ateny. Spotkanie judaizmu i chrześcijaństwa z kulturą grecką	26
A) Wpływ grecki na judaizm starożytny	27
B) Początki chrześcijaństwa	31
C) Chrześcijaństwo starożytne	33
D) Średniowiecze i renesans	38
 Rozdział I	
ŚLADY GRECKIE W BIBLIJ HEBRAJSKIEJ	43
1. Rozproszone analogie	45
A) Prorocy	45
B) Pięcioksiąg	47
C) Tradycje historyczne	53
D) Mądrość i poezja	58
2. Późne datowanie ksiąg hebrajskich?	61
3. Księgi późniejsze	64
A) Kohelet	64
B) Pieśń nad Pieśniami	72
C) Daniel	74
 Rozdział II	
HELLENIZACJA JUDAIZMU STAROŻYTNEGO	79
1. Przebieg procesu hellenizacji	81
A) Przed kryzysem machabejskim	81
B) Hellenizacja i opór	86
2. Przekłady z Septuaginty	96
3. Literatura pozakanoniczna	103
A) Kontynuacje literatury i myśli hebrajskiej	106
B) Nawiązania do kultury greckiej	112

4. Zakres i sfery hellenizacji	126
A) Różne sfery wpływów obcych	126
B) Zróżnicowanie wewnętrzne judaizmu w odpowiedzi na hellenizm	137
Rozdział III	
POSZCZEGÓLNE KSIĘGI GRECKIE STAREGO TESTAMENTU	143
1. Księga Tobiasza	144
2. Księga Barucha	145
3. Mądrość Syracha	148
4. Pierwsza Księga Machabejska	155
5. Druga Księga Machabejska	156
6. Księga Judyty	159
7. Księga Mądrości	161
8. Dodatki greckie do ksiąg hebrajskich	167
9. Podsumowanie	169
Rozdział IV	
JEZUS I EWANGELIE	173
1. Nauczanie Jezusa	176
2. Oświecenia osoby Jezusa	193
A) Życie i czyny	193
B) Postać Jezusa na tle greckim	210
3. Formy literackie Ewangelii	229
A) Ewangelie jako biografie starożytne	229
B) Inne cechy literackie	240
Rozdział V	
LISTY PAWŁOWE	253
1. Postać i działalność św. Pawła	255
2. Cechy literackie listów	263
3. Obrazy, tematy i motywy greckie	273
4. Idee moralne i religijne	282
Rozdział VI	
RESZTA NOWEGO TESTAMENTU	301
1. Dzieje Apostolskie	303
2. Listy papawowe	314

A) Do Kolosan i do Efezjan	314
B) Pasterskie	319
C) Do Hebrajczyków	322
3. Listy katolickie	326
4. Apokalipsa	332
ZAKOŃCZENIE	341
SKRÓTY NAZW WYDAWNICTW PERIODYCZNYCH	345
BIBLIOGRAFIA	347
A) Ważniejsze teksty źródłowe	347
B) Dzieła ogólne	351
C) Biblia hebrajska	355
D) Judaizm starożytny	360
G) Jezus i Ewangelie	386
H) Corpus Paulinum	392
I) Dzieje Apostolskie	402
J) Listy katolickie	405
H) Apokalipsa	406